

L'escola dels nostres fills: en transformació però amb la conciliació pendent

Professors i experts expliquen a NacióDigital les virtuts i els defectes d'un sistema d'ensenyament que ha posat rumb cap als models d'èxit de països del nord

Alumnes d'una escola | Josep M. Montaner

Tot torna a començar. I al setembre és quan es fa més evident aquesta premissa. Ben aviat les escoles marcaran de nou el ritme dels pobles i de les grans ciutats. Un milió i mig d'alumnes (<https://www.naciodigital.cat/noticia/186769/milio/mig/alumnes/tornaran/aules/setmana/vinent>) tornaran a omplir les aules després de les vacances.

Aquest serà un curs per digerir els canvis dels últims anys per posar rumb cap als models d'èxit del països del nord. Allà on pràcticament no existeixen les notes quantitatives, només informes que avaluen l'evolució de l'alumne. Amb aquesta voluntat es va estendre el curs passat el sistema d'avaluació qualitativa de primària als cursos de secundària per tal de prendre nota no només els coneixements de l'alumne sinó també del seu desenvolupament competencial.

"El que és evident és que la transformació educativa ha vingut per quedar-se", afirma el director general de centres públics del Govern, Josep González-Cambray, a **NacióDigital** (<https://www.naciodigital.cat/noticia/186597/revolucio/educativa/comenca/horari>) . "Està més que demostrat que avancem cap a una educació més competencial, que treballa per projectes i no per hores lectives marcades com fins ara", afegeix.

Des del mes de desembre passat que l'administració, encapçalada per la Generalitat, va acordar convertir la proposta d'actualització del sistema educatiu català d'Escola Nova 21 (<http://www.escolanova21.cat/horitzo-comu/>) en política pública. "L'objectiu final és que tot infant, independentment del seu context i condicions, pugui gaudir en qualsevol centre del Servei Educatiu de Catalunya d'experiències d'aprenentatge empoderadores i rellevants que li permetin desenvolupar el seu projecte de vida amb dignitat, sentit i benestar", remarquen a la seva web els impulsors del programa.

«La transformació educativa ha vingut per quedar-se», afirma el director general de centres públics del Govern, Josep González-Cambray

Però falta temps i recursos per consolidar els canvis que s'han iniciat i que a la pràctica generen algunes incerteses entre el professorat. "Estem en procés de transició", explica la professora de secundària de l'Institut de Vic, Àngels Rovira, que destaca la sobrecàrrega de feina que ha suposat per a l'equip docent la implementació del nou sistema d'avaluació.

La tendència és caminar cap a un model d'escola més adaptat a les capacitats i necessitats diverses dels alumnes. La prova pilot de batxillerat flexible (<https://www.naciodigital.cat/noticia/186795/gran/novetat/curs/19-20/batxillerat/tres/anys/amb/doble/titulaci>) que posaran en marxa set centres catalans aquest curs n'és un altre exemple. Permetrà treure's una doble titulació en tres anys, la de batxillerat i un cicle formatiu artístic de grau mitjà o un títol de tècnic esportiu.

Deures sí, però no massa

És una de les recomanacions de la Generalitat per aquest curs i un debat recurrent dins la comunitat educativa. Són necessaris els deures? Entitats del sector, com la Fundació Jaume Bofill i la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica (FMRP) defensen que penalitzen les famílies amb menys recursos (<https://www.naciodigital.cat/noticia/186597/revolucio/educativa/comenca/horari>) i aposten per suprimir-los. "Les famílies amb més dificultats econòmiques no poden dedicar temps als seus infants per ajudar-los a fer els deures, i això a la llarga eixampla les distàncies i genera desigualtats", apunta Jaume Aguilar, president de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica (FMRP).

Amb tot, la Generalitat apunta que els deures són útils per al desenvolupament de l'autonomia de l'alumne tant en termes de gestió del temps com de presa de decisions. Això sí, sempre que no es posin en excés i que no substitueixin coneixements que s'han d'adquirir a l'aula.

La conciliació, la gran assignatura pendent

Són imaginables uns altres horaris escolars? Fa anys que aquesta qüestió està damunt la taula. "Els horaris d'avui dia són rígids i obeeixen a una metodologia que no s'ajusta a les necessitats reals dels alumnes", coincideixen la cap de projectes de la Fundació Jaume Bofill, Elena Sintes, i Jaume Aguilar, de la FMRP. Són les entitats autores de l'informe (https://www.fbofill.cat/sites/default/files/GuiaEducacioalhora_propostahoraris020719.pdf) *Educació a l'hora* (https://www.fbofill.cat/sites/default/files/GuiaEducacioalhora_propostahoraris020719.pdf) que planteja redefinir la jornada escolar per adaptar-la a les necessitats educatives, socials i

territorials. La proposta passa per flexibilitzar els horaris, replantejar el concepte dels deures i també el format actual de les assignatures.

"Sens dubte, la gran mancança del sistema d'ensenyament és la conciliació", afirma també l'educadora infantil, Marta González que remarca la importància de l'acompanyament de la família en la primera etapa escolar.

Alumnes d'educació infantil Foto: Arxiu ND

La infantil, una etapa puntal poc reivindicada

Els primers anys d'escolarització són potser els que més s'han transformat els darrers anys. "L'etapa del 0 a 3 anys és el període d'ensenyament més lliure perquè ni tan sols és obligatori. I això ha afavorit que s'hi posés una mirada educativa diferent", explica l'educadora infantil i especialista en educació emocional, Marta González. "Poc a poc s'ha tendit a un model d'infància capaç, respectuosa amb els ritmes de l'infant", afegeix.

González, però, remarca que aquest model cal que estigui reforçat a nivell institucional amb més recursos. "Les educadores donem molt valor a aquesta etapa, però cal que això es traslladi també a nivell institucional amb més suport econòmic", apunta l'educadora infantil que considera que permetria millorar les ràtios i les condicions econòmiques dels professionals.

Incertesa per la reforma de l'FP dual

La proposta de reforma de l'FP dual, congelada "in extremis" pel departament d'Educació, seurà a la taula de negociació aquest curs administració, comunitat educativa i patronals per trobar un model consensuat. La Generalitat va fer marxa enrere davant la controvèrsia i es va comprometre a obrir converses amb tots els agents implicats per definir un nou model que pugui ser efectiu el curs 2020-2021.

L'objectiu, segons el departament, és millorar la formació de l'alumnat, l'èxit educatiu i la inserció professional, així com reduir els índexs d'abandonament dels estudis. La Generalitat aposta per fer una distribució curricular única per a cada cicle formatiu, incrementar les hores d'estada a l'empresa, potenciar el treball per competències i millorar les condicions retributives dels estudiants.

La proposta, però, no ha convençut fins ara el sector educatiu que ha mostrat el seu rebuig unitari. La comunitat educativa considera que es tracta d'una reforma "low cost", que els alumnes perden hores lectives i que la proposta amaga un ERO encobert ja que a la llarga suposaria la reducció del 5% del professorat. La Generalitat ja s'ha compromès verbalment a no reduir la plantilla, però aquest continua sent un dels majors temors dels professionals.

"La proposta té el punt positiu que afavoreix la inserció laboral i això pot atraure més alumnes als cicles formatius, però si s'acaba retallant les hores lectives a la llarga pot suposar que es redueixi el professorat", explica Marta Sallarès, professora cicles d'FP.

Amb tot, Sallarès posa en valor l'evolució dels cicles. "Ha canviat molt el concepte d'aquestes formacions, es valoren més. Ho veiem perquè dona moltes opcions de futur als alumnes a nivell laboral", celebra.

Protesta per la reforma de l'FP dual. Foto: Elisenda Rosanas / ACN